

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 " "
 Helyben házhoz kordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 " "
 Vidékre postázzal:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 " "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 8.

Széljegyzetek.

Budapest, febr. 8.

Az elmúlt héten valóságos politikai eseményszámba ment a képviselőházban egy elnöki enuncziáció. *Veszeloovszki* Ferencz tót nemzetiségi képviselő azzal kezdte beszédét, hogy köszönetet mondott a királynak, a miért a tiszta választásokat elrendelte s végre a tót nép is szabadon választhatta képviselőjét . . .

A Ház megmozdult. Hiszen igen, igaza van, a király szentesítette a tiszta választásokat, de mintha mégis olyan furcsán hangzanék ez a beszéd a tót képviselő szájában. Mindenki érezte, hogy valami közbe kellene kiáltania, valami talált, okosat, — de senkinek nem akadt nyelvére a megfelelő szó . . . Egyszerre megszólal az elnöki csengetyű. A képviselők odanéznek. *Veszeloovszki* is fölkapja a fejét. *Apponyi* az ő zengő baritonján, komoly hangon intézi hozzá szavait:

— A tiszta választás nem valami királyi kegynek, hanem a törvényhozás szuverén akaratának eredménye.

Az elnök megtalálta a helyes szót. Az egész Házban kitört a tetszés zaja. Ellenzék és kormánypárt együtt éljenzett és tapsolt. S mikor a szünet alatt a képviselők a büffébe vonultak, ott is éljenzettek *Apponyinak*, a ki ott még értékesebbé tette az ő enuncziációját a következő kijelentéssel:

— Ezek a tótok mindig azt hirdetik, hogy a császár megvédelmezi őket a magyarok ellen. A tiszta választást is meg kellett csinálni a tótokért, mert a császár ráparancsolt a magyarokra . . . No hát észre kellett őket téríteni.

* * *

A folyosón összeverődött egy kis csoport: *Rákosi Viktor*, *Bartók Lajos*, *Sébők Zsigmond*, *Kabos Ede* és mások. Élénken tárgyalják a Kisfaludy-társaság legutóbbi tagválasztó ülését, melyen *Gárdonyi Géza*, a jeles író, a ki talán most van sikereinek tetőpontján, elbukott *Fiók Károly*val szemben, egy szavazattal.

— De hát ki ez a *Fiók Károly* s mi az ő érdeme? — kérdi valaki.

— Gimnáziumi tanár és szanszkrit nyelvből fordított, — felelik.

— Uraim, — szól bele *Rákosi Viktor* — én nem hiszek a szanszkrit nyelvben. Sőt határozottan kijelentem, hogy szanszkrit nyelv egyáltalán nem létezik. Ezt *Szász Károly* találta ki, hogy *Fiók Károlyt* beválasztathassa a társaságba.

Nagy derűtség támadt e szavakra. De a történelmi igazság kedvéért mégis konstataáltak, hogy *Gárdonyi* bukása a fiatal *Kisfaludy*sták nagy elbizakodottságának következménye. Annyira biztosra vették a győzelmet, hogy többen el se jöttek; ellenben az öreg pókok mind előmászta. S ilyenformán győzött *Fiók Károly*.

Hegedüs miniszter lemondása.

Nemrégiben hírt adtunk róla, — írja a *Pesti Napló* — hogy *Hegedüs Sándor* kereskedelmi miniszter márcziusban megváltik tárczájától. A hír azóta többször és több helyütt napvilágot látott, míg végre most egy bécsi lap is a leghatározottabban megerősíti. A *Wiener Morgenzeitung* szerint *Hegedüs Sándor már a jövő hét folyamán visszalép*. Ezt a közleményt ma estig sehol, a félhivatalosak egyike sem czáfolta meg, sőt egy budapesti lapnak hozzája fűzött kommentárját sem, a mi nyilvánvalóan megerősíti a miniszter távozását. Mi különben igen jó helyről ugyancsak ma arról értesülünk, hogy *Hegedüs Sándor már három ízben benyújtotta lemondó kérvényét*, amit azonban *Szell Kálmán* kérésére mindannyiszor visszavont. A kereskedelemügyi miniszter távozása most már csak attól függ, mikor állapodnak meg utódjának személyében. Mihelyt ez meglesz, *Hegedüs* átadja helyét. Ha azonban, ami szintén nem tekinthető egészen kizártnak, *Hegedüs* megmaradna távozó szándéka mellett, akkor ideiglenesen a miniszterelnök veszi át rövid időre a kereskedelmi tárczát, amint azt egyizben már jeleztük is.

A zichyfalvai választás.

A Kuria I. választási tanácsa, *Paiss* Andor elnöklésével, folytatta a zichyfalvai petíció megkezdett tárgyalását. A kerület képviselőjévé, 91 szónyi többséggel gróf *Karácsonyi Jenőt* választották a szintén szabadelvű párti ellenjelölt, *Dániel László*val szemben. Petícionálásra azért került a sor, mert *Dániel* hívei szerint a gróf nagymérvű vesztegetés és

etetés-itatással szerezte a mandátumát. Miután a tárgyalás alaki részét tegnapelőtt elintézték, tegnap a kérvényező képviselője, dr. *Darvai* előterjesztette érdemleges vádját s azon kezdte, hogy a választás eredménye törvénytelen uton keletkezett. Vesztegetések történtek ugyanis a törvény 3. §-ának 2. pontja szerint és a képviselő részessége miatt a 6. pontba ütköző etetés-itatás állapítható meg. Végül hivatalos pressziót is panaszolnia kell, ugyancsak kifogásolja, hogy érvénytelen szavazatokat is irtak gróf *Karácsonyi* javára. Miután az adatokat egyenként előterjeszti, kéri a bizonyítás elrendelését s ennek megtörténte után két czímen, abszolút és relatív okok alapján, a választás megsemmisítendő lesz.

A petícionálók képviselője után a két védő, *Polónyi Géza* és dr. *Pollák Győző* nagybecskerekai ügyvéd, de különösen az első beszélt bőven s reflektált a sok vádpontra. A tárgyalás, tekintettel arra a nagy anyagra, melylyel a védőknek foglalkozniok kell, még vagy két napot fog igénybe venni. Hosszura nyújtja a tárgyalást az is, hogy *Polónyi* védő gróf *Karácsonyi*nak a nevében ellenkérvényt ad be s ebben is a vádak egész halmaza van összegyűjtve *Dániel László* ellen, a ki vesztegetés és etetés-itatás dolgában semmivel sem maradt ellenjelöltje mögött. Mert szinte nyíltan beszél, hogy *Dániel*, noha megbukott, 150.000 koronát költött a választásra.

Mindenesetre a zichyfalvai mandátum az, amely éppen oly sok dolgot fog adni a Kuria-nak, mint amilyen rengeteg pénzbe került az érte pályázott két jelöltnek: gróf *Karácsonyi Jenő*nek és *Dániel László*nak egyformán.

A gyomai mandátum.

Győry Elek váratlan elhunytá folytán rövid időn belül harmadszor választ képviselőt a gyomai kerület. A képviselőház elnöke már megtette a szükséges intézkedéseket az új választás elrendelése iránt, melyet előreláthatóan márczius első hetében fognak megtartani.

Győry Elek halálhírének nyomában megindulnak a kombinációk a megüresedett gyomai mandátum körül.

A mandátumra — minden valószínűség szerint — három függetlenségi párti jelölt fog reflektálni. Az első *Nagy Sándor* dr. aradi ügyvéd, az aradi függetlenségi és 48-as párt alelnöke, a ki állítólag *Barabás Béla* dr. országgyűlési képviselő is támogat. A másik: *Havivér Dániel*, a kinek népszerű neve van a kerületben. A harmadik végre *Hentaller Lajos*,

Természetes

magyar hegyi borok!

fehér siller és vörös kitűnő minőség, literje 28, 30, 32, 40, 44 és 50 kr.

100 liter 18, 20, 22 forint.

Mertz Nándor

csemege- és borkereskedőnél,

Nagyvárad, Nagy-Körözs-utca,

Mertz-ház.

16-5-10. Telefon 134. szám.

Legnagyobb raktár

kitűnő idei karczos
 új és ó borokban.

Első és legrégebb biharmegyei
 gyümölcs kiviteli üzlet.

a ki szeretne ugyan mandátumhoz jutni, de Gyomán ez aligha fog neki sikerülni.

A függetlenségi jelölteken kívül föllép bizonyára újra a szociálisták jelöltje, **Várkonyi István**, a ki a december 9-én tartott választás alkalmával olyan rekordot ért el, a minő Magyarországon szociálista jelöltnek sohasem volt: György Elek 1006 szavazatával szemben 538 szavazatot kapott. (A harmadik jelöltnek, Szendrey Gerzsonnak 35 szavazata volt.)

A kerületben erősen szaporodnak a szociálisták; az egyik községek **Körös-Ladány-nak** előjárósága csupa szociálistákból állt. **Endrődről** a mult alkalommal több mint 300 szavazója volt Várkonyinak, azóta pedig a községi választásoknál megerősödtek a szociálisták.

Megeshetik ilyesformán, hogy **Várkonyi**, a híres szociálista vezér, a kinek tudvalevően három nagy emeletes háza van a fővárosban, (ugy bizonyára kellmes mesterség lehet szociálistának lenni!) az első szociálista képviselője lesz Magyarországnak.

Az Albina a magyar jobbágyok megmentője.

A kormánynak a székely nép vitális érdekeivel szemben tanúsított indolens politikája máris megtermi a maga gyümölcsseit.

Az államkincstár könyörtelenül végrehajtja a szegény székelyeket s ezek aztán kénytelenek az »Albiná«-hoz fordulni, hogy szabaddítsa meg őket a végrehajtók állandó zaklatásaitól.

Az »Albina« siet is rajtuk segíteni, de aligha lesz köszönet a segítségben. Pedig a **bolyai székelyek hálás köszönettel** tekintenek az »Albina«-ra, hogy ez 855 holdnyi birtokukat az államkincstár által elrendelt árverésen megvásárolta.

Az »Albina« igyekszik a földig megalázott magyarság szerencsétlen helyzetét a maga érdekében kiaknázni a román pénzügyi hatalom kapzsisága ellen felzúdult magyar közvéleménnyel szemben. **Cosma Partén**, az »Albina« igazgatója

az alábbi levelet teszi közzé a »Telegraful Roman«-ban. Ez a levél fényes bizonyítéka a magyar kormány tehetetlenségének.

Nagyságos **Cosma Partene**

az Albina bank vezérigazgató urhoz.

Méltóztassék hálás köszönetemet, ugy magam, mint őseimnek, 296 volt bolyai jobbágyok nevében tudomásul venni, mert volt szives 855 holdas, értékes birtokot a volt jobbágyok számára megmenteni.

Nem a volt jobbágyok okozták az elárverezési bajt, hanem rideg hatósági eljárás által odajutottak volna, hogy értékelegeljük és szép erdejük uzsorás kézbe jutott volna.

Bolyában, 1902. évi február hó 2-án.

Maurer Béla

a volt urbéresek volt elnöke.

Mit jelentsen az, hogy a kormány a létező és ezer esztendő óta egy helyen lakó magyarokat kiszolgáltatja a román pénzügyi hatalomnak, más helyeken meg összeszedi az ország proletárait és letelepíti olyan helyeken, a hol a magyar nemzeti érdekek szempontjából épen semmi szükség sincs erre?

Az »Albina« megveszi a magyarok ősi földjét, a kormány lecsapolt mocsarakkal akarja megerősíteni és expanzív erőre juttatni a magyarságot.

A nemzetiségek pedig azzal is tulsulyra emelkedtek az agyongyötört magyarsággal szemben, hogy megveszik egymásután ősi földjét és anyagilag szolgálják az elhagyott magyart. Mindenki tudja, hogy a románok már olyan földeket és házakat is megvásároltak, a melyeket még nemrég magyarság telepesek birtok tulajdonul. A kormány nem hogy meggátolná ezt a lassan, de biztosan folyó és nemzeti nagy érdekeinket veszélyeztető proczessust, hanem még ráusítja végrehajtót a szegény magyarságra. Ez olyan eljárás, a mely örökké szégyenfelként fog tapadni a magyar szabadelvű kormánypolitikára történetéhez.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 8.

Dániel Gábor elnök megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után jelenti, hogy **György Elek** temetése holnap délután 3 órakor lesz és kéri a ház tagjait a ravatalnál minél számosabban megjelenni.

Elnök jelenti, hogy az interpellációs könyvbe **Reich Aladár** interpellációt jegyzett be a Baja-Báttaszéki vasut ügyében.

Gotterhalte a kereskedelmi bálón.

Most következett a költségvetés tárgyalása.

Marjay Péter: A kormány s különösen a pénzügyminiszter pénzügyi politikáját támadja. Egy milliárd, kimondani is borzasztó szám. Mennyi jót lehetne ezzel tenni, nyomort enyhíteni, ipart fejleszteni, mezőgazdaságot telepíteni. De nem erre fordítják, hanem közös ügyekre. Miért nincs magyar udvartartás? Mert hogy nincs, azt a kormánypárton is elismerik. Miért ne tölthetné az uralkodó az év egyik felét az egyik fővárosban, másik felét a másik fővárosban, mint azt a svéd és norvég uralkodó teszi.

Legalább azt kellene tenni, hogy az a pénz, amit ez az ország ad az udvartartásra, itt hozassék forgalomba.

Támadja a kormányt, hogy a kereskedők bálján, melynek a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter voltak védnökei, a királyt a **Gotterhalteval** fogadták. (Mozgás, zaj a szélsőbálon).

Felkiáltások: Szégyen! Gyalázat!

Marjay: Nem az osztrák császár jelent meg a bálón, hanem a magyar király, tehát nem lett volna szabad a Gotterhalteval fogadni. Elismeri, hogy katonai ünnepeknél a királyt a Gotterhalteval fogadják, mert azt a reglement írja elő.

A kereskedők miért nem gondoskodtak arról, hogy a Gotterhalte helyett a magyar himnusszal fogadják.

A „TISZANTUL“ TÁRCZAJA.

Az áldozat.

Írta: Kincs István.

Mikor mi legujabb együletünket, az állatvédő egyesületet megalakítottuk, álmunkban se jutott volna eszünkbe, hogy egy embert akasztófára kergetünk vele. És tessék! hát nem köti föl magát Tunák Mátyás miatta?

Mészáros volt a boldogtalan, hogy az Uristen legyen a bűnös lelkének irgalmas, kegyelmes. És én még maig is abban a hiszemben vagyok, hogy annak az embernek semmiképen nem lehetett rendjén a szénája.

Pedig különben nem esett a feje lágyára. Bolond ember nem igen gazdagodik meg a mai komisz világban, Tunák Mátyás pedig meggazdagodott. Ha százezer forintot nem ért minden familiástul, akkor nincsen ötven garas egy pengő forintban.

Gazdag ember volt, ha mondom, sokan is keresték a barátságát. Az eszére is szükség volt azonkívül, mert nem volt egyesület, a melyeknek választmányi tagja, vagy alelnöke ne lett volna.

És ha valamire, hát arra adott sokat. Hogy pénze van, persze az sem a legutolsó, de avval soha sem henczegett, hanem hogy polgártársainak bizalma feléje fordul, mikor az egyletek ügyeinek vezetéséről vagy szóról, az büszkévé tette.

Minap is lecsapták Szénássy Theofil a polgári kaszinó elnökségéről, mert a kaszinó helyett mindig a lebujszókot kereste. Szénássy Theofil jegyző volt, Tunák Mátyás csak mézárós és mégis őt választották meg utódjának közös akaratlan.

A jegyző mérgében megesküdt rá, hogy nem eszik többet húst, hanem Tunák Mátyás ugyan nem bánta, legalább kevesebb kontója maradt új esztendőkor, melyek után egy sem igen remélhetett pénzt. Szénássy rettentő komisz fizető volt teljes életében.

Szóval no, az a két ember meghasonlott egymással.

S ilyen körülmények között történt, hogy megalakítottuk az állatvédő egyesületet.

Nagy lelkesedéssel mentünk bele. A tagok százával jelentkeztek, még mielőtt az alapszabályok készen lettek volna. Humanizmus volt a jelszó s tetszik tudni, mi valamennyien humanus emberek akartunk lenni. Védelmet esküdünk minden állatnak a czinegétől kezdve föl a legutolsó görhes fiakkerlőig.

Az alapszabályokat egy külön e czélra kiküldött bizottság szerkesztette meg. Világosan meg vala ott mondva, hogy mi az egyesület célja, hogyan gondolja célját megvalósíthatni, minden tag mennyit fizet és a többi, a mi már az egyesületekhez, nevezetesen az állatvédő egyesülethez hozzá tartozik.

Hanem ne tessék ám gondolni, hogy nálunk a földolog a fizetés volt, a mint az másutt rendszeren szokott lenni. Oh! dehogy is. Mi sokat, végtelen sokat adtunk a becsületre, azért is

világosan kikötöttük, hogy egyesületünknek csak tisztességes egyének lehetnek tagjai. Mert hogy rovott multu ember is etessen rigót, czinegét, azt képtelenségnek tartottuk. Azonfölül pedig hozzá tettük »hogy kizáratnak az egyesületből mindazok, kik az egylet céljával ellenkező célok szolgálatában állanak.«

Kikre gondoltunk itt — mert én is tagja voltam a bizottságnak — azt elhiggyék, nem tudom, de mintha úgy rémledek, hogy a szakácsnékra. Igenis, a szakácsnékra. Mert hogy egy szakácsné, ki annyi állatnak valóságos öldöklő anyala, az állatvédő egyesületnek tagja legyen, az valóságos szatira lett volna.

Szóval mi azt a pontot mindenkiire értettük, csak Tunák Mátyásra nem. Esküszöm, hogy nem akartuk őt bele foglalni, hiszen mi határozottan helyet akartunk neki szorítani az igazgatóságban. Szükségünk volt minden jóra való tehetős polgárra.

És tessék, nem az a paragrafus tekerte ki Tunák Mátyás nyakát?

Akkor történt, mikor az igazgatóságot választottuk.

Tunák egyhangulag keresztül ment.

Rövid szünet állott be, mint mikor vihar előtt néma csöndesség ül a vidékre. A jegyző idegesen huzigálta a hajszát, meglátszott rajta, hogy a szó fészkelődik benne.

Egyszer azután kitért.

— Uraim — kezdte csöndesen — mi állatvédő egyesületet akarunk létesíteni, nemde?

— Ugy van, — hagytuk rá valamennyien jó képpel.

Ezután hosszan foglalkozik a költségvetéssel. A kormány gazdálkodási politikája az országot végveszélybe sodorja.

Beszél azután az adókról, a végrehajtási törvényekről és a tisztviselők fizetéséről.

A költségvetést nem fogadja el.

A »tisztá« választások.

Kovács Pál az érsekujvári választásról szól s bizonyítja, hogy se rendszerváltozás, se tiszta választás nincs. A hatóságok ma is terrorizálnak. A bírót befolyásolják. Bizonyítékot hoz erre a galgóczi választásokból. Egy bírót, Kullmann Ferenczet, mert az ellenzékhez huzott, üldözték, elítélték, meghurcolták jogtalanul. A főszolgabíró rázent, hogy ha megtér a kormánypártra, megváltoztatja az elzárási ítéletet.

Zichy Aladár gróf: Gyalázat!

Kovács Pál: Egy csomó hivatalnok nevét sorolja fel, akik hivatalos pressziót gyakoroltak a galgóczi választókra. Ha van rendszerváltozás, akkor ezt nem lehet szó nélkül hagyni. — Szemlévnyt olvas egy vidéki lapból a galgóczi választást illetően. Egy hirdetőment mutat fel, melylyel szinte a választásoknál elkövetett jogtalanságokat akarja igazolni.

Azután áttér a néppárt programjának fejtegetésére s végül kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Oreg időről, negyedszázadot mult nagy eseményről emlékeztek meg az akkor való török-barát egyetemi ifjak a minap.

Annak a kornak egyik krónikása imígyen nyilatkozik a tetteikről:

Fárasztó, nagy munka volt szikrára dörzsölni azt a tapiós fadarabot, melyet a fuzió a nemzet lelkesedésének kályhája elé dobott. Hálátlan, kemény földadat volt meggyújtani azt a nedves rőzsét, melyet a nyárspolgári szellem a szikrára hányt-velet. A kik látták is a demonstrációk lángnyelvének lobogását,

még csak nem is álmodják, mennyi gond, mennyi mozgékonyosság, mennyi élesztés kellett lassu tűzéhez.

En még csak nem is láthattam ezeket a demonstrációkat, de láttam most a minapban együvé seregelve azokat, akik lelkét képezték az eseményeknek. Osszejöttek itt Budapesten a régi tanyájukon huszonöt esztendősk multán, amint ezt egymásnak akkor megfogadták.

Ifjak akkor, most komoly, meglelt férfiak mindannyian. De én úgy hallottam, hogy bár a sors szerte szórta őket, életviszonyaik tagozatokra osztotta és a politikai fölfogásuk is változott, mégis egyetértének ma is a nemzeti törekvésekben.

* * *

Osszesereglettek az ország minden részéből. A lakomán az asztal fejét Szemere Miklós országgyűlési képviselő foglalta el. Jobbról tőle Szücs Gyula ült, a képviselőháznak ezidőszerint érdemes tisztviselője, a mozgalmak idők egyetemi életének történelmivé vált »pátriája«. Körülöttük felvidékiek, tudományaiak és bácskaiak.

A biharországbeliek a szabolcsiakkal, nyírségiakkal boronátoltak össze. Erdélyország négy képviselőt küldött. Aradvidéke pedig Barabás Bélát, akit régi cimborái is bálványdíöntőnek szölitgattak.

A szívek együtérzése megoldotta a nyelveket. Epizód-epizódot ért.

Mikép is vált Szücs Gyula pátrivá?

Onnan tapadt rá, hogy a mikor az egyetemen az első éves balekeket az aulánál elfogdosta és párijához szegődttette, a Szatmár körül fekvő vármegyebelieket mind ezzel a megszölitással fogadta:

— Szervusz öcskös, tegezzük egymást, hiszen mi pátrik vagyunk.

Most meg Lukács Gyula országos képviselő illusztrálta azt a jelenetet, a mikor a pátri Sefket pasának azt a főnicziai eredetű tálat köszönte meg, a melyet a magyaroknak ajándékozott. Sefket pasa kizóróan törökül beszélt, Szücs Gyula pedig az összes nyelvek közül csak magyarul. A jelen voltak ilyen környüllálás mellett kíváncsian lesték, mikép oldja meg pátri a megköszönés nehéz feladatát.

Amire pátri peczkesen a pasa elé állott és a következő némajátékot hajtotta végre:

A kardja markolatjára csapott, baljával pedig Magyarország felé mutatott, a mi annyit jelentett: *A lovagias magyar nemzet.* Erre karjait mellén összefonva mélyen hajjongott,

tehát köszöni. Rámutatott az ajándékra: *a tálat.* Most azt fejezi ki, hogy a magyarok föl tudják fogni az ajándék becsét: Hatalmas tenyerével a homlokára csap. Es örvendenek az ajándéknak. Arczát mosoly deríti, karjait gyors tempóban a melle felé lóbálja és megereszti hatalmas hangját: *híhíhí, híhíhí, híhíhí . . .*

Es a pasa megértette.

A másik hegedős, Visontai Soma országos képviselő jelentkezik szólasra:

Szemere Miklósról beszél, a ki apró pohárkákba éppen most öntögeti a pinczéből erre az ünnepi alkalomra hozott 1806-ik esztendőbeli szilvóriumot. A nehéz aranyakat érő ital aromája szerte terjeng a teremben.

— Fiuk — ugymond — Visontai, Szemere Miklós tisztelt barátunkat hivatása a messze idegenbe szölitotta, Oroszországba, a diplomáciához. Es mig mi azt hittük, hogy az udvar levegője elsorvasztja benne a magyar függetlenségi eszmék iránt való szeretetet, immár egyszerre csak itthon termett és hoz magával egy hatalmas munkát, elhozta az *önálló magyar hadseregnek* a minucziozításig kidolgozott tervezetét. Sajnos, hogy a munkája meddő maradt.

Kállai Leopold szabolcsi követ vette át a szót. Török szónoklatba fogott bele. Ugy szórta a virágosabbnál virágosabb hasonlatokat klaszszikus törökséggel, mintha bölcsőjét nem Szabolcs földjén, hanem valahol az Aranyszarv egyik csücskénél ringatták volna. Csodák-csodája, valahányan hallották, mindenki megértette, mintha törökké varázsolódott volna. A befejezésnél egy szívvvel kiáltotta mindenki:

— Csok pasa!

Csak azután tudtam meg, hogy az az a tószt, a melyet Kállai huszonöt esztendőskkel ezelt a fehér márvány palotában Konstantinápolyban mondott el.

Es epizód epizódot ért, visszavarázsolván egy negyedszázadnak szép és nemes emlékét.

* * *

Javában állott a multság a v. ös álarozos bálon. Ott volt a magyar pénzügyek első öre is, Lukács László pénzügyminiszter. Gyönyörű leány lejt feléje és pajzánkodva imígyen szölitja meg:

— Szervusz Laczi! Nagyon rosszak a pénzügyek. Adhatnál vagy öt aranyat kölcsön.

Es Lukács a zsebébe nyúl. Öt vadonat új két fillérest ad át a szép maszknak ezzel a megjegyzéssel:

— Kérlek, rendelkez velem máskor is.

— S vannak alapszabályaink, ugy-e?
 — Igenis, hogy vannak.
 — S azokat be is kell tartani.
 — Azt szeretnék látni, a ki be nem tartja azokat — tört ki belőlünk a türelmetlenség.
 — Akkor hát — folytatta a jegyző emelkedettebb hangon — tartjuk be magunk is. Mert ha mindjárt az első gyűlést törvényszegéssel kezdjük, akkor fűtyölhetünk az egész egyesületre.
 Kíváncsian forgattuk a fejünket. Mi ez? Hová lyukad ki ez az ember?
 A jegyző pedig szünetet tartott, mintha csak a kíváncsiságot akarta volna fokozni s csak azután lyukadt ki.
 Kimagyarázta a dolgot.
 Ott kezdte, hogy alapszabályaink értelmében Tunák Mátyás nem lehet még tagja sem az állatvédő egyesületnek, annál kevésbbé pedig választmányi tagja.
 — Oh! — hangzott a csudálkozás szava minden oldalról.
 — Oh! bizony — hagyta rá Szénássy Theofil baljóslatu tekintettel — mert a mint igen jól tudják, Tunák Mátyás mérsáros.
 — És aztán? — morogtunk mi.
 — Aztán, minden mérsáros esküdt ellenége minden malacznak, bornyunak, marhának.
 — És aztán?
 — És aztán következeteskepen elienkező csököket követ, mint a melynek szolgálatába a mi egyesületünk szegődik.
 — Nem igaz! — dörögte ötven száz torok is egyszerre. Tuduk, hogy a bosszu beszél

abból az emberből. Es én nyomban ki is magyaráztam, miért nem igaz. Mert az ember ura lévén a teremtesnek, ura egyuttal az állatoknak is. Megölni jussa van neki, mert ugyan hová jutnánk, ha nekünk se volna szabad télen disznót ölnünk? akkor hát megbökök a disznótor.

Általános helyeslés.

Annak okáért Tunák Mátyás is jól teszi, ha marhát vág és ha vág, minekünk vág. Jussa van hozzá. Az nem ellenkezik az állatvédő egyesület céljával — csak ne kinozza az állatokat.

— De mikor kinozza! — kiáltott föl dühösen Szénássy Theofil.

— Ugyan? — gonyolódttam én.

— Ugyan bizony. Tessék csak figyelemmel kísérni, hogy mint csinálják mikor teszem egy bornyut a vágóhidra vezetnek.

— Hogyan vezetik? — kérdezte egy szabó.

— Ugy, hogy elől az inas a kötelet fogja, hátul meg a két szelindek akkorákat ugat bele a boldogabbik felébe, hogy a szerencsétlen állat kinjában mindig akkorákat ugrik, mint egy kisebb fajta templom torony. Nem látták még?

— De bizony lattuk — hagyta rá a szabó. Rosszul éreztük már magunkat. Az a gazember tényleg hegyibénk fordult s mintha tudta volna, hogy itt a kedvező idő pont, tovább kell tennie a vasat. Tovább is ütötte.

S azt hiszik, — folytatta megindító hangon — azok a kuttyák csak ugatnak? Azok

bizony akárhányszor bele is kapnak szegény állat tomporájába. Az urak hiszen nem köszönnek meg, ha egy mérsáros kutya . . .

Nem folytatta. Láttá ugys a hatást. A szabó ijedten nyult hátra s hogy ezuttal nem a nadrágot féltette, arra magam is esküt meritem volna tenni.

A többiek is gondolkodóba estek.

Ujból elkezdttük a tárgyalást. Beszélttünk össze vissza mindent, okosat bolondot, a hogy jött s a végén abban állapodttunk meg, hogy megkérdessük Tunák Mátyástól, ha valljon a nélkül az állatkinzó módszer nélkül nem lehetne-e a bornyukat a mérsárszékre vinni?

Tunák jelen volt, mindjárt megadta a fölvilágosítást, mondván:

— Igenis, hogy nem. Ölben csak nem vihetem oda őket az urak kedvéért.

— Akkor hát indítványozom, kelt föl ujból a jegyző — hogy Tunák Mátyás rekesztessék ki az új egyesületből.

Lekonyítottuk a fejünket. Tunák sorsa meg volt pecsételve. Ugy történt, a hogy történnie kellett. Tunák Mátyást töröltük a tagok sorából, az ő választmányi tagságát visszazittuk s mást tettünk meg helyébe.

Tunák Mátyás pedig elment. Se köszönt, se beszélt — a sértett büszkeség eivette az eszt — elment s fölakasztotta magát.

Az állatvédő egyesület választmányja testületileg vett részt a temetésén — hiszen ő a mi áldozatunk volt.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Febr. 18. A kath. kör választmányi ülése.

Febr. 13. Kath. Szabad Liceum bõjti estélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Febr. 27. Kath. Szabad Liceum bõjti estélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bõjti estélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

* **Farsang három napja a templomban.** Még pár nap s véget érnek a zajos farsang kedvtelése, mulatozásai s kezdetét veszi a megbánás, a magába szálás időszaka. Az idei farsang rövid, de elég vig volt s bár korántsem oly dobzódásteljes, mint a múltban, amikor éppen ennek az elfajult mulatozásnak a korlátozására az egyház magasztos ünnepet tartott, a templomokban, amelyet most is megtart. Nagyváradon a farsang három utolsó napján az Oltáriszentséget imádságra teszik ki a Szent László-templomban, ahol egész nap buzgón imádkoznak a legfõnségebb Oltáriszentség előtt. Mindennap reggel 6 órakor szentségkítétel s este 7 órakor ünnepélyesen behelyezik a szentséget a Tabernaculumba. Naponként reggel 9 órakor ünnepélyes szent mise és predikáció, délután 3 órakor vecsernye. Ma, vasárnap délelõtt a szentmisét **Radnay** Farkas felszt. püspök, a szent beszédet **Lindenberger** János^s theol. tanár, kedden a szent misét **Palotay** László pápai praelátus, a predikációt **Kampell** József káplán, szerdán délelõtt a szent misét **Bunyitay** Vincze apátkanosok, a hitszónoklatot pedig **Pállfy** Béla főreáliskolai hittanár tartják.

* **A király.** Ő felsége tegnap délelõtt nem hagyta el termeit, a hol állami ügyek elintézésével foglalkozott. Déltáni egy órakor főhadsegéde kíséretében kihajtatott **Benczur** Gyula festõmûvész epreskert-utcai mûtermébe. Ő felsége este 9 órakor a **tiszti kaszinó** bálját látogatta meg.

* **Zana Agoston újabb beadványa.** Tegnapelõtt megemlékeztünk arról a beadványról, amelyet Zana Agoston a sár- és kavicspanama ügyében beadott be a polgármesterhez. Tegnap már egy újabb beadvánnyal szaporította a városházi akták számát. Beadványában hivatkozik arra, hogy már elõbb ajánlatot tett a város kaszárnyáinak évi tatarozási munkálataira. A polgármester azonban nagyon alacsonynak találta az ajánlott összeget s felkérte az ipartestület elnökét, hogy ellehet-e látni az ajánlott összegért az elforduló munkálatokat. A felszólításra 20—25 iparos vállalkozott ugyanazért az árért a tatarozási munkálatokra. Am a város — panasolja Zana Agoston — nem adta sem neki, sem a többi iparosoknak a munkát, hanem házilag készítette el. Utána járt a dolognak Zana s állítása szerint egy év alatt 8000 koronával többbe került a városnak a laktanyák tatarozása, mint amily összegért 5 és a többi iparosok el akarták vállalni. Erre nézve kér Zana a polgármestertõl nyílt választ.

* **Az utasok réme.** Mintegy három nappal ezelõtt Obernyák József kassai hegyes és sertés-kereskedõ, miután a fõvárosban 4600 korona áru sertéseket adott el, visszafelé indult Kaszára. A vonaton mellé került egy szõke, magas fiatal ember és beszédbe elegyedett Obernyákkal, elmondta, hogy õ Madridból jön és ott

Alfons spanyol király gazdatisztje és most Magyarországi rokonait jött meglátogatni. Elõször — ugymond — Debreczenbe, majd Szatmárra, végül pedig Kasára megy, ahol egy kapitány sógora lakik.

— En is kassai vagyok, mondta Obernyák, mire a fiatalember igen megörült és mindjárt egy szivességre is felkérte a kereskedõt.

Azt mondta, hogy a kassai kapitány, a kivel sógorságban van, kért tõle pénzt és nagyon megköszönné Obernyák szivességét, ha elvinne a kapitánynak 60 forintot. Így legalább hamarabb kapja meg, mintha postán küldené. A fiatalember kivett hat darab tizest, borítékba tette és megezimezte a kapitány címére s átadta Obernyáknak. Ilyenképpen természetesen a kereskedõ bizalmát megnyerte és mi sem volt természetesebb, minthogy elfogadta azt a szivart, amivel a fiatal ur megkínálta. Rágyujtott és nem tellett bele két perc, már elbódult az agya és csendesen elaludt.

Mikor felébredt, egy harmadrendû szállodában találta magát — Miskolcson. A vonat odáig vitte és mivel nem tudták felébreszteni, bevitték egy szállodába, ahol egy és fél napig aludt. — Sem a sertésekért kapott 4600 korona, sem a borítékban levõ 60 frt nem volt nála. Sietett aztán Debreczenbe és a vasuti rendõrségnél elmesélte az esetet. A rendõrség most nagyban keresi a furfangos gárdistát, a kinek valószínűleg a legkisebb gondja is nagyobb, semhogy Debreczenbe menjen.

* **A jogászegylet felolvasása.** Meglátszott tegnap, hogy ha alkalmas időben tartják, érdeklõdik akkor a közönség a jogászegylet felolvasása iránt is. Dr. **Plopu** György táblabíró tegnap este 5 órakor folytatta kitünõ tanulmányát a polgári törvénykönyv tervezetében levõ erkõlesi momentumokról. A nagy tudással és kiváló tollal megírt tanulmányt ezuttal nagyszámu közönség hallgatta végig, melynek soraiban ott láttuk a következõket:

Jelentsik István, Tóth Vincze, Nagy Ferencz, dr. Nagy Ernõ, Cseresnyés Albert, Erdélyi József, Hlatky Endre, Imrik Péter, Böhm Jenõ, dr. Magyar Géza, Péter Gyula, dr. Wallner Ödön, Kenéz Sándor, Domokos István, Gyenge Béla, Mészáros Aladár, Stachó Károly, Theimleitner Gyula, Medvigy István, Jakab Mihály, dr. Szolnok Jenõ, dr. Weiszberger Lipót, dr. Várad Odõn, Szévolt János, Zigre Miklós, dr. Lovászi Márton, dr. Agoston Péter, Biszterszky Elemér, dr. Kripka Henrik, Ritoók Zsigmond, Urbán Antal, Bige Gyula, Kurovsky Ferencz, Molnár Imre, Fekete Izidor, Bary József.

* **Nagyjaink emléke.** Vázsonyi Vilmosnak debreczeni kirohanása nagyjaink emléke ellen országszerte jogos felháborodást keltett. Ennek egyik figyelemreméltó jele az a tartalmas felolvasás, amelyet dr. **Márky** Sándor, a kiváló történetírõ és egyetemi könyvtárnok Kolozsvárt tartott **Nagyjaink emléke** czimén s amelyet az Ellenzék tárczarovatában közölt.

Az érdekes felolvasásnak igen csattanós és aktuális a befejezése, amely imígyen szól:

»Es a ki emlékeket sérti, úgy jár, mint az a basa, ki a törõkhõdítás idejében rálõtt a török verõ **Kinizsy nagy-vázsonyi sirja** kõvére. A kemény kõrõl visszappattant golyó õt magát õlte meg. S többi nagy emberünk síremléke is olyan kõbõl van faragva, mint a **vázsonyi**. Ragyogjon rajtuk aranybetûkkel a Zrínyi jelszava:

»Ne bántsá a magyart.«

* **A Concordia-malom halottja.** A budapesti Concordia-malom elhamvadt épületrészeinek törmelékei alatt tegnap délelõtt ismételen ruhafoszlányokat találtak. Azt hiszik, hogy ez annak a másik tüzoltónak a ruhájából való, a ki még a romok alatt van. Ertesítették errõl a rendõrséget és a tüzoltóságot, a melyek a hír vétele után azonnal a helyszínre siettek s most ezeknek a felügyelete alatt folyik a kutatás.

* **A közvágóhid átalakítása.** A nagyváradi közvágóhidra azóta állandó a panasz, a mióta felépítették. Azok az idegenek, akik megtekintették a fontos közegészségügyi intézményünket, elhalmozták dicsérettel, de a mészárosok tudják legjobban, hogy a hûtõ kamarát nem használhatják s daczára, hogy nagy összegeket fizetnek évenként e czimén a városnak, más helyen kell jégveremrõl gondoskodni. Az akták között található az akkori fõkapitánynak egy jelentését is, a mely szerint a hûtõkamarában nemcsak megzõldül a hus pár óra alatt, hanem a poczok is összemarják. Ezeket a tûrhetlen állapotokon végre-valahára segíteni kell a városnak. Egy bizottságot küldtek ki, amely tegnap tanácskozott a vágóhid ügyében. Rimler Károly polgármester-helyettes elnököl s jelen voltak: Komlóssy József tanácsnok, Gerõ Armin fõkapitány, dr. Baróthy Ákos fõorvos, Busch Dávid fõmérnök, Csordacsics Ferencz v. építész, Mastics Vladimir vágóhídi felügyelõ, továbbá Czeglédy Jeremiás, Oláh Ferencz és Plesz Áron szakiparosok. — **Busch** Dávid fõmérnök a vágóhid tervezett kibõvítését most nem tartja keresztülvihetõnek a város pénzügyei miatt, de mielőbb szükséges a hûtõ kamara átalakítása és a jégkészítõ gép felállítása. Ez 75165 frtba kerülne. A kiadás: üzemköltség és a befektetett tõke kamataival évi 10552 frt. A hiányt a hûtõkamara használati díjának némi felemelésébõl lehetne fedezni. — **Czeglédy** Jeremiás a hûtõkamara kijavításával óhajt a bajon segíteni. A gép 3000 kilónál több jeget termel naponként. Így a jeget lehet értékesíteni, 60 métermázsát naponként, 80 krajczárjával biztosan megvesznek, s 48 forint napi bevétel. A hûtõkamara díját nem kell emelni, mert úgy is hasznos lesz a városnak. Ellenzi a sertésvágó és bélszáritó berendezését, mert a friss hus beszívja a szagát. A sertésvágóhid azért nem kell, mert a kõvér sertés nagy gondozást igényel, hajtani nem lehet. Az olvasztó felállítása a vágóhidon abszurdum volna. Az óhajuk az, hogy a jégkamara jó legyen s egész nap vág hassanak. — **Plesz** Áron a vágóhid kibõvítését is szükségesnek mondja s a kijáratnál fedett kocsiállást kíván, hogy a hus ne ázzon a felrakásnál. Legjobban azonban a jégkamara kijavítása és a vágóhidhoz vezetõ ut rendbehozatala kívánatos. — **Oláh** Ferencz szükségesnek és jövedelmezõnek mondja a jégkamarát. Egyebekben egyetért iparostársaival. — **Komlóssy** József a vágási idõ kiterjesztését helyesli. A jégkészítõ gép kifizeti magát. A bõrszáritóknak a laktanyák közelében leendõ felállítását ellenzi. — **Gerõ** Armin fõkapitány nem tartja helyesnek, hogy a jégkészítés és értékesítés tekintetében Debreczent veszik irányadóul. Ott nincs folyóvíz, de Váradon a sörraktáraknak, vendéglõsõknek, sõt egyes iparosoknak is jégveremk van s a Körözbõl olcsóbban jutnak jéghez. A jégkészítõ gépnél tehát az üzleti rész nincsen biztosítva. Csak a hûtõ kamarát javítsák ki megfelelőleg. Erre nézve hallgassanak meg egy országos hírû szakértõt. — Végül megállapodtak abban, hogy a jégkészítõ gép és hûtõkészülék felállítását szorgalmazzák. Az ajánlott szakértõt pedig meghívja a polgármester-helyettes.

* **Betöréses lopás.** Pénteken éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték **Grünfeld** Bertalan mezõ-telegdi lakos gyári vendéglõjébe s feltörve a pénzszekrényt, a benne lévõ 331 korona 30 fillér készpénzt s nagy mennyiségû értékes holmit loptak el. A mezõ-telegdi csendõrség táviratilag értesítette csendõrségünket az esetrõl, akik a vakmerõ tolvajok kézrekerítése iránt megtették a szükséges lépéseket.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: } d. u. Nebántsvirág.
este New-York szépe.
Hétfőn: New-York szépe.

Eleméry Klárka fellépése. A vasárnap délutáni közönségnek nagyon érdekes meglepetéssel kedveskedik a színház. A »Nebántsvirágot« hozza színre Eleméry Klárikával, a színház legújabb bájos tagjával a címszerepben. Ez a szerep volt, amely ezt a bájos urileányt a színpadnak eljegyezte s bizonyára mindenki megragadja az alkalmat, ki az ő Nebántsvirágját nem látta, hogy vasárnap délután megnézze.

Alberti Werner sürgönyileg tudatta Somogyi Károly igazgatóval, hogy pécsi vendégszereplése oly óriási sikert ért, hogy még két fellépéssel meg kellett hosszabítani s így a hétfőre hirdetett *Troubadour* előadása, egyelőre elhalasztatik.

New-York szépe operette iránt oly nagy az érdeklődés úgy a helybeli mint a vidéki közönség részéről, hogy a holnapi napra is azt tűzték ki előadásra.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 184.

Idénybérlet 88.

Ma, vasárnap, 1902. február 9-én

délután 3 órákor, fél helyárral

NEBÁNTSVIRÁG.

Operett.

este 7 órákor, rendes helyárral

New-York szépe.

Operett.

SZEMELYEK:

Bronson Habakuk	— — —	Pintér Imre
Harry, fia	— — —	Nyárai Antal
Kurt von Mordkerl	— — —	Bécezi Gyula
Snifkins, színházigazgató	— — —	Csatár Győző
Cora, leánya	— — —	Székely Anna
Kennet Mugg komikus	— — —	Füredi József
Violet Gray káplár	— — —	Lányi Edith
Patsi Pattatu gróf	— — —	Krasznay Andor
Fricot, szakács	— — —	Vank István
Fifi, a leánya	— — —	Amon Margit

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdete 7 órákor, vége 10 órákor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órákor.

Holnap hétfőn, február 10-én

New-York szépe.

Operett.

MULATSAG

FARSANGI NAPTAR.

Febr. 9. Nyomdászok bálja a Zöldfában.
Febr. 9. Református bál a Fekete Sasban.
Febr. 11. Tüzoltó bál a Zöldfában.
Márcz. 1. A nőegylet hangversenye

Az eklézsia bál. A nagyváradai ev. ref. egyházközség ma, vasárnap tartja szokásos táncestélyét a Fekete Sas nagytermében. A rendezőség gondoskodott, hogy az eddigi jó hírnevéhez most is méltó legyen a kedélyesnek ígérkező mulatság. Belépti díj személyenként 2 korona. Kezdete este 8 órákor.

* **A közúti vasut tárgyalást kér.** Nagyvárad városát alaposan felültette a nagyváradai gőzmozdonyú közúti vasúttársaság a villamos vasut építésével. Évek óta huzza-halasztja a vasut építését s a város bárhova fordul ez ügyben, hogy közelebb hozza a megvalósuláshoz, mindig kéznél van a mindentűt bontó faktoroknál a kerékkötő, amelylyel megakasztják az ügyet. Ujabban a világítás egymagában is nehéz kérdésével akarják összebogozni, hogy pár év ismét elrepüljön a villamos vasut építése nélkül. A várostól követeli a vasutüzemhez szükséges hajtóerőt, hogy ezáltal a központi telep óriási költségeitől megzabaduljon. Közbe aztán adja a komoly vállalkozót. Legutóbb is egy beadványt intézett Nagyvárad város tanácsához, amelyben kijelenti, hogy a tárgyalás és érintkezés eddigi módja nem vezet célhoz, hanem szóbeli tárgyalásokat kér. Kész bármikor képviselője útján megkezdeni a tárgyalásokat, természetesen az áramszolgáltatásra vonatkozólag. Kész továbbá arra, hogy az áramszolgáltatás által előálló több kiadás annuitását megfizeti a városnak. Végül kijelenti, hogy ha a tárgyalások eredményre vezetnek, a 252,000 korona kikötött összeget azonnal átengedik a városnak.

* **Köszönetnyilvánítás.** A nagyváradai »Lederer és Kálmán« szeszgyár részvénytársaság igazgatósága több éveken át, úgy ez évben is 100 koronát sziveskedett az elaggott iparosok alapjának adományozni, fogadja a tisztelt igazgatóság jóakaratu áldozatkésztségeért a nagyváradai ipartestület jótékonyági bizottságának hálás köszönetét. Gerő Armin rendőrfőkapitány ur, mint az ipartestületi hitelszövetkezetnek, az országos központi szövetkezet által választott igazgatója, a múlt év osztalékát 51 korona 80 fillért, egy az ipartestület kötelekéhez tartozó, szegényebb sorsban levő szegényebb sorsban levő szorgalmas iparosnak ajándékozta hogy azon egy szövetkezeti tüzletrészt vegyen. A megajándékozott iparos hitelképességével még a szövetkezet is egy részvényes taggal szaporodott, a kettős hatást eredményezett jó akaratu áldozatkésztségeért, a hitelszövetkezet igazgatósága nevében e helyen is kifejezem hálás köszönetemet. Nagyvárad, 1902. február 9. Bertsey György, ipartestületi elnök, szövetkezeti igazgató.

* **Halálozás.** Egy derék öreg urasszony: özv. Blay Ferenczné haláláról részvétellel értesülünk. Az elhunytban dr. Szolcsányi Hugó jogakadémiai tanár anyósát gyászolja. Temetése ma, vasárnap délután lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Alóhírottak fájdalomtól sajgó kebelével jelentik a szeretett édesanya, nagyanya, napa és rokonnak özv. Blay Ferenczné szül. Simonidesz Teréznek/folyó hó 7-én délután 1/4 órákor, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele s rövid szenvedés után, életének 72-ik s özvegyiségének 36-ik évében, agyszélhűtés folytán bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemeit folyó hó 9-én délután 4 órákor fogjuk a gyászháznál (Sal Ferencz-utca 812.) a róm. kath. egyház szertartása szerint eszközözlendő beszentelés után az olasz-i sirkertben örök nyugalomra tenni, lelke üdvéért pedig az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 10-én d. e. 10 órákor a premonstreiek templomában a Mindenhatónak bemutatni. Nagyváradon, 1902. évi február hó 7-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! Blay Gusztáv, Dr. Szolcsányi Hugóné szül. Blay Iona, Blay István gyermekei. Blay Gusztávné szül. Tóth Erzsébet, Blay Istvánné szül. Nagy Irma menyei. Dr. Szolcsányi Hugó veje. Özv. Szkalák Józsefné szül. Szolcsányi Olga, Szolcsányi Béla, Blay Anna, Blay Gusztáv, Blay Sarolta, Blay Mariska unokái.

* **Vakmerő tolvajok megkerítésén** fázadozik rendőrségünk, kik tegnap éjjel dr. Konrád Márk szülőjében lakó Maroni András vinczellértől 4 korona készpénzt és 48 korona értékű ruhaneműt vittek el.

* **Az Otthon megnyitása.** Az Otthon vezetősége értesíti t. tagjait, hogy a tisztviselők kaszinója ma, vasárnap délután egy órákor a Szilágyi Dezső-utczán levő Gyalokay-ház helyiségeiben megnyílik s ettől kezdve naponként a t. tagok rendelkezésére áll. Az új Otthonnak ez a helyisége még ideiglenes, valamint a berendezése is, de már is nagy kényelmet és patriarchalis fészket biztosít az Otthon tisztviselő és nem tisztviselő tagjainak. A volt Gyalokay-ház felső lakosztályát, mintegy tíz tágas termet foglal el az Otthon, elegáns és izléses berendezéssel. Az új Otthon az összes hírlapokkal és különféle kellemes szórakoztatásával máttól fogva barátságos találkozó helye lesz a nagyváradai társadalom szellemi munkásainak.

* **A király előtt.** A budapesti kereskedelmi bálon történt, hogy két ur állott egymás mellett a sorban. Az egyikét megszólította a király:

— Szokott ön táncolni?

— Igen felség, néha, néha.

A király gyorsan a másik urhoz fordult, aki möhön figyelt a szomszédjára.

— Nős ön?

A megszólított ijedten válaszolta:

— Igen felség! — Néha, néha!

* **Ismert betörő garázdálkodása.** Krausz Béni hírhedt betörő-tolvaj, — kit rendőrségünk a múlt év október havában letartóztatott s ki időközben a katonai fogházból megszökött — ismét Bustyaházán garázdálkodik. A hírhedt tolvajnak, megunva a szabad életet, rabkosztra van gusztusa ismét, s Bustyaháza környékén ugyancsak garázdálkodik, remegésben tartva a jámbor polgárokat. Tegnap is — mint a bustyaházi esendőség jelenti — rablógyilkos szándékkal háromszor rálőtt a postakocsisra. A notórius betörőt országsszerte körözik.

* A hétről.

Demokraták egymás között.

— Miért nem voltál az orfeumban a tüntető gyűlésen.

— Nem lehetett barátom, összeesett az ideje a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomájával.

*

— Az Ipar- és kereskedelmi bank sok pénzt költött petrolumra. Csodálatos, hogy a bank ügye mégis oly sötétben van.

*

— A parlamentben egyre arról beszélnek, hogy lehetne a szegény népnek kenyeret adni? Érdekes. A Kuria meg éppen eltűntja az etetést.

*

— A kik Erzsébet királyi hercegnő kelegyét beszerezték, nagyon tisztelik a magyar ipart. »Nebántsvirág«-nak tekintik.

(Kakas Márton).

x **Pártos Arnold** czég Nagyvárad, Bémer-téri cipő, kalap és uri divat üzletében minden e szakmába vágó cikkeket *legolcsóbban* vásárolhat a t. vevő közönség. — *Báli cipők és Báli divatárak* nagy választékban. 45.

IRODALOM.

Irodalmi értesítés!

1. A »Szent Olvasmányok az év különböző ünnepeire« II. kötet kiadás, képekkel, díszes vászonkötésben; ára 2 kor.

2. »Elmélkedések a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről és haláláról« vászonkötésben, képekkel; ára 1 kor.

3. »Szűz Mária a mi Anyánk« üdvös beszélgetések, díszes vászonkötésben, képekkel, ára 1 kor.

Mindezen könyvek egyházi jóváhagyással bírnak. Bármintve küldetnek. Lelkészek ergass. is megkaphatják.

Megrendelhető Kovács Jázon áldozópapnál. *Mária-Pöcsön*, Szabolcs m.

A katolikus bál.

Lapunk mai számához egy kék betűs melléklet van csatolva: a tegnapi katolikus bál nyomtatott emléke. Kedves, ötletes cikkek, hangulatos versikék váltakoznak benne s mint az egésznek koronája, ott van a tárczarovatban a legszebb cikk: a jelenvolt hölgyek névsora. Nem is kell e helyen más tennünk, mint megemlékeznünk azokról az apró mozzanatokról és egyéb feljegyzésre méltó eseményekről, a melyek a bál kis lapban nem találtak már helyet.

A tánczrendek.

Eseményszámba ment az az újítás, hogy a figyelmes rendezőség a mamák és más gardedes-dames-ok érdemeinek elismerésül külön csinos mamatánczrendeket készítettett, hogy ezzel is megnyerje hajlandóságukat. A siker megvolt: sehol sem maradtak a mamák olyan sokáig és olyan jó kedvvel, mint a katolikus bálon.

Erdekes emléke lesz azonban a bálnak a művészi kivitelű tánczrend. Haragos vörös plüsből készült pajzsot ábrázol ez, még pedig egy középkori kereszties lovag pajzsát, rajta érdem-kereszt formájú csillaggal s annak közepén K. B. (katolikus bál) monogrammal. A középkori jellegét dokumentálja az a félre-csapott tollas sisak is, mely a pajzs tetején büszkélkedik. Az egész kétágu selyemzsinóron a derékra erősítve volt viselendő.

Rendezői jelvény. Diszítés.

Ugyanaz a zománczozott csillag, mely a tánczrendeken volt, képezte egyuttal a rendezői jelvényt is. A fekete frakkokon és néhány egyenruhán a fehér jelvény pompás hatást tett a nézőre.

Nem kevésbé emelte a bál fényét a gazdag virágdiszítés, melylyel *Farkas* József kertészete remekelt.

A jó kedv.

Erről külön cikket kellene írunk, ha nem volna fölösleges. Az azonban teljesen magától értetlik, hogy a katolikus kör által rendezett mulatságon a kedv csak a legjobb lehetett, így hát a szép hosszú cikket elmaradhat. Elég annyit megemlítenünk a történeti hűség kedvéért, hogy a tánczot *Pekano* Margittal nyitotta meg dr. *Krüger* Aladár elnök, hogy a talp alá valót a Bura testvérek és a 37. gyalogezred zenekara huzta kivilágos virradtig s hogy a négyeseket 120 pár tánczolta.

Vége!

Bizony nagy kár, hogy mire e sorok napvilágot látnak, a katolikus bálnak vége. Szomorú hangulatban vettünk volna búcsút a kedélyes báltól, ha nem biztat a remény:

— Viszontlátásra jövőre!

A tűzoltóbál. A farsang ez évben igen rövid volt s a különféle tánczestélyek kiszorították a tűzoltóbált. Farsang vasárnapra nem kaptak táncztermet s így a farsang utolsó napján, kedden este tartják meg a nagyhirű, de nem valami renomirt álarczos sokadalmat, még pedig a Zöldfában. Ezuttal is lesznek szépség stb. versenyek.

Nyomdász bál. Ma, vasárnap este zajlik le a »Zöldfa« szálloda nagytermében a nagyváradi nyomdászok bálja, amely az iránta mutatkozó érdeklődést tekintve, pompás sikerűnek ígérkezik. A multság jövedelme, úgy hisszük, szép összeget juttat az országos nyomdász-szanatórium javára. — Vasárnap folyamán a rendezőség a Zöldfa szálloda 22. számú szobájában a t. közönség rendelkezésére áll.

NYILTTÉR.

Bárány Dezső

utóda

egyedül speciálista

hegedű és vonókészítő.

Saját készítményű hegedűim!

Olasz és német hangversenyhúrok.

Mindennemű hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utca és Széchenyi-tér sarok

(Rimanóczy-ház.)

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör ülése. A nagyváradi kath. kör február 13-ára kitűzött választmányi ülése közbejött körülmények miatt elmarad s február hó 16-án este fél 6 órakor tartatik meg.

TANUGY.

A hazai főiskolák hallgatói. A *Budapesti Közlöny* tegnapi száma érdekes statisztikai adatokat közöl főiskoláink hallgatóinak számáról. A jogi és bölcsészeti karon a növekedés jelentékeny, amíg a műegyetemi hallgatók száma feltűnően megapadt, az előző évek arányához képest. Különösen szembeeső a mérnöki szakosztály hallgatóinak apadása, itt ugyanis 125 az apadás, holott az összes apadás 116-ot tesz ki s így legkevésbé sem áll arányban az átlaggal. A budapesti tudományos egyetemen az 1891—92. I-ső felére 5940; a kolozsvári egyetemen 1592; a műegyetemen 1709-en; míg a vidéki jogakadémiákon összesen 1672-en iratkoztak be. A vidéki jogakadémiák közül első *Debreczen* város ev. ref. jogakadémiája 245 hallgatóval, a pozsonyi kir. jogakadémia 232-vel második, az eperjesi 187 hallgatóval harmadik s városunk kir. kath. jogakadémiája negyedik 180 hallgatóval, dacára annak, hogy apadás észlelhető (—5.) E népes akadémiákkal szemben a sárospataki ev. ref. jogakadémia csak 78 hallgatóval dicsekedhetik. Ezen statisztikai adatok azonban általában kedvezőek mondhatók.

REGÉNY-CSARNOK

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

X.

Három nappal később Polanieczki, Bigiel és Swirski az egész várost foglalkoztató eseményt tárgyalták; Zawilowski öngyilkossági kísérletét.

— Ma meg akartam látogatni, — mondta Bigiel, — de az orvosokon kívül senkit sem bocsátanak be hozzá. Hogyan történt az eset?

— Lakására kísértem, — beszélt Polanieczki, — mert azt mondta, hogy atyjánál tölti majd az éjet: de ez csak ürügy volt, hogy eltávolítsom, nehogy megakadályozhassam az öngyilkosságban.

— Tehát Ön nem tudott róla?

— Nem. Szerencsére Zawilowski Helén, hirül véve Linette hűtelenségét, a költőhöz sietett ő találta ott vérben fetrengve, ő hívott hozzá orvost s saját lakásán ápolja.

— S mit mondanak az orvosok?

— Még nem nyilatkoznak határozottan. A golyó áthatott a homlokon s megakadt a koponyacsontban. Az orvosok könnyen eltávolították, de kétséges, hogy az agy nem sérült-e meg.

Másnap Swirski Helén kisasszony lakásán jelentkezett s hosszú kérés után bebocsátást

nyert. A költő a fölismerhetetlenségig megváltozott, s önkivételben, halottként feküdt ágyán, s Swirski azzal a meggyőződéssel távozott, hogy az orvosok s a gondos ápolás dacára, nem sokára sirba fektetik szegény Ignácot.

Az utcán az öreg Plawiczki-val találkozott. Mária atyja az utolsó divat szerint öltözve, virággal gombjukában, fiatalos vidámsággal csatlakozott hozzá. (Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Széli és az udvar.

Budapest, febr. 8. (Saját tud. táv.) Politikai körökben szenzációs dologról beszélnek egész nyíltan, amely jellemzi a mostani erőszakolt liberális viszonyokat. *Ferencz Ferdinánd* trónörökös midőn Szentpétervárra utazott, szóba került, hogy az osztrák kíséret mellett, magyar ember is elkísérje ő Fenségét. A trónörökös kedvelt hívét: gróf *Zichy* János néppárti képviselőt választotta kíséretjéül s ezen óhaját bejelentette király ő Felségének, valamint gróf *Goluchovszky* Agenor közös külügyminiszternek, akik minden ellenetés, vagy észrevétel nélkül beleegyeztek a trónörökös választásába. Az udvarnál véletlenül megtudta ezt gróf *Széchenyi*, ő Felsége személye körüli minisztere s értesülését azonnal távirati uton tudatta *Széli* Kálmán miniszterelnökkel, aki azonnal közbevetette magát. *Széli* Kálmán miniszterelnöknek és gróf *Széchenyinek* csak nagy erőfeszítéssel és erőszakoskodással sikerült megakadályozni a dolgot. A trónörökös ragaszkodott erősen elhatározásához, hogy csak *Zichy* János gróftól viszi magával, más nem. *Széli* Kálmán a legutolsó fogáshoz folyamodott s lemondásával fenyegetőzött. Így történt aztán, hogy a trónörökös oroszországi útjában magyar ember nem kísérte. Az udvarnál a hangulat nagyon feszült *Széli* Kálmán ellen. Az eset sok kombinációra ad alkalmat. A politikai körök jórésze *Zichy* János grófból látják a jövő emberét.

Hegedüs nem megy.

Budapest, febr. 8. (Saj. tud. távir.) A legilletékesebb helyről érkezett jelentések szerint minden alapot nélkülöz az a hír, hogy *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter beadta lemondását.

Napoleon Viktor programja.

Páris, február 8. A *Figaro* ma Viktor Napoleon hercegnek egy levelét közli, a melyet Thomassin tábornokhoz, a 4. hadtest volt parancsnokához intézett. A levélben, a mely politikai programnak tekinthető, a trónkövetelő elítéli a parlamentáris kormányzatot. Helyesli a mai parlamentáris rendszer fenntartását a pénzügyi kormányzat terén, továbbá a katonai szolgálat leszállítását és tisztelttel nyilatkozik a konkordatumról és a vallásos érületről. A külügyi politikáról azt mondja, hogy a béke politikájának kell lennie. Végül felszólítja barátait, hogy minden erejükkel az alkotmány megváltoztatására törekedjenek és kijelenti, hogy rendelkezésére áll a nemzetnek. (M. T. I.)

Gyászistentisztelet Milánért.

Belgrád, február 8. Ma az ország valamennyi templomában gyászistentisz-

telet volt Milán királyért. A belgrádi székesegyházban tartott gyászistentiszteleten jelen volt a királyi pár, az udvar, a kormány tagjai, Zichy Jenő gróf, az államtanácsosok, a szenátorok, a tábornoki kar, a diplomáciai kar és az ország valamennyi helyőrségének küldöttségei. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Faiskola kezelési tanfolyam. Biharvármegye törvényhatósági bizottsága községségi faiskolák létesítése céljából tanfolyamok tartását határozta el, a melyeken a tanítók vesznek részt. A tanfolyam négy napig tart. A földművelésügyi miniszter ezen közgyűlési határozatot jóváhagyta s kész a tanfolyam tartására szakértőt küldeni, csak a tanfolyam idejéről értesítse a vármegye.

A diószegi vinczellérképezde szőlőtelepének múlt évi működéséről Balassa István igazgató jelentést tett Biharvármegye alispánjának. A jelentés szerint az elmúlt évben a telepen 107500 vesszőt termeltek. A telep ez idei költségvetése szerint a kiadás 3630 korona.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentése.

A Tőzsdék eredeti távirata.

Értéktőzsdé.

Budapest, február 8.

Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allanvassal	624 50
Románarany	416.
Magyar pénzügy	483.
Régiárjani	
Wasson-kölcsön	

Határírtók.

Budapest, február 8.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repce, aug.	

Hivatalos árfolyamok

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. február 8-án.

Magyar aranyjárdék 4%	119 85
Magyar koronajárdék	97 75
Magyar vasúti kölcsön aranyban 2 1/2%	120 —
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	96 75
Italmérési jog megváltási kötvény	101 —
Horvath-szlávonföldterhermentesítési kötvény	96 —
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	187 —
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	156 50
Osztrák járadék papírban	101 —
Osztrák járadék ezüstben	100 80
Osztrák járadék aranyban	120 75
Osztrák korona járadék	98 25
Osztrák államsorsjegyek	151 —
Osztrák magyar bank részvény	16 45
Magyar hitelbank részvény	711 —
Osztrák hitelintézet részvény	697 25
Párisi vista	95 35
20 frankos arany (Napoleon'or)	19 03
Személtörvényi márkák	117 15
Londoni vista	259 45
20 márkás arany	23 42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Kitünő saját termelésű borok

kaphatók lakásomon üvegezetten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyvárad karcos) 1 liter palaczk nélkül . . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka (szemelt vörös bor) 1 liter palaczkkal 1 frt — kr.
 4. Cabernet 1 liter 1 frt 10 kr.
 5. Szilváni fehér peccsenyebor 1 liter 1 frt 10 kr.
 6. Sauvignon csemegebör 1 liter 1 frt 20 kr.
- 10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítanak, 1/3 literes üvegek a 3., 4., 5., 6. sz. borokból fele árban kaphatók.

Ugyanezen borok hordóban Hl.-enként tetemesen olcsóbban számíthatnak.

Telefon-szám 406.

230-24-0

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

HAZAI IPAR!

A bucsai kosárfonó és faipartelep raktára
Nagyváradon.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelőleg mindenféle

disz, pék, fűszerszállító, virág, papir, fa, ruhatartó, utazó, ételhordó, szegletes és gömbölyű hāti, palma és üveghordó kosarak. — Székfonó és spanyolnád s ebből készült legszebb kivitelű hinta, ülő, kerti, gyermekszékek, fali- és kávéházi újságtartók, labtörölők, porolók, gyermek toló- és ülőkocsik, kottatartók, szatyorok, kis és nagy seprők, suroló kefék és gyümölcskosarak stb.

melyek teljesen versenyen kívül állanak rendeztetett be és kérjük a n. érd. közönség b. pártfogását.

Minden itt fel nem sorolt cikkezre megrendeléseket elfogadunk és 8 napon belül elkészítjük. **Ismét eladók árkedvezményben részesülnek.**

A Bucsai kosárfonó és faipartelep raktára

Nagyvárad, Fő-utca. Bartsch-palota.

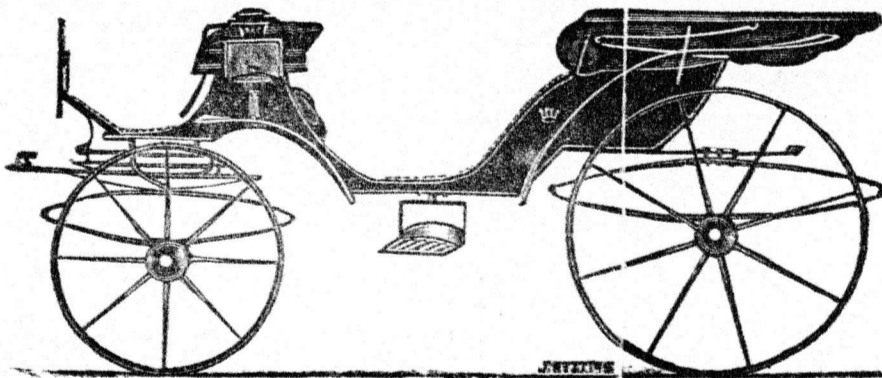
Igen alkalmas nászajándékok.

Kettes vasalt üzleti és festőknek való létra, fűrészpör, olcsó fabutorok kaphatók.

Legszebb kivitelű kerti és irodai berendezések.

Bodánszky Lipót kocsigyára

Nagyvárad, Apáca-utca (saját-ház).

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy **gyárhelyiségemben nagy raktáron tartok kész új kocsikat.**

Ajánlok mindenféle fedeles és fedetlen szandlaifer gazdasági kocsikat jó, erős készítményeket a legjobb kőrös-fából, erős, csinos munkát mutatok be és tetemesen leszállított árban árusítom el.

Gyáram az 1896. évi millenniumi kiállításon is ki lett tüntetve, még pedig szolid és tartós munkáért.

Gyáramban elvállalok mindenféle kovács, kerékgyártó, szatler és fényező munkákat, ugyazint mindenféle javítások pontos és gyors elkészítéséről biztosíthatom t. vevőimet, megrendelőimet.

Teljes tisztelettel

BODÁNSZKY LIPÓT,
kocsigyáros.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmaztatik köszvényűl, csúznál és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” czégyjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
cépsz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

A legjobb és legolcsóbb
saját termésű

b o r o k

Stettner István

borkiárusítás íban kaphatók
BÉMER-TÉR, ROTH-HÁZ.

Uj bor (n.-váradai karczos)	1 liter	30 kr.
Ó-bor	1 »	36 »
Rizling (9 éves)	1 »	50 »
Vörös	1 »	50 »
Muskutály	1 »	80 »
Édes ürmös	1 »	70 »

50 literen felüli hordókban literenként 10 krral olcsóbb. — Buttellás dessert, tokaji és gyögyborok saját árban kiárusítanak.

Szives próbarendelményüket kérem

kiváló tisztelettel

Stettner István,
bortermelő.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **KUNZ JÓZSEF és TÁRSA** cég üzletének nagyobbik részét átvettem és azt

teljesen újonnan berendezve megnyitottam

és a mai kor igényeinek megfelelően, ugyanezen helyiségben (üzletbejárat a régi Szent László-téri saroküzlet) tovább vezetem. Teljes szakismeret és széleskörű ismeretségem, melyet 23 évi működésem folyamán a helybeli piacon, de nagyrésztben mostani üzlethelyemen szereztem, ugyszintén elegendő tőke, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy minden irányban legjobban megfelelni képes vagyok és minden törekvésemet oda irányítandom, hogy mindig a legjobb árut a legszerényebb haszonnal adhassam t. vevőimnek, hogy ez által bizalmukat megszerezve, azt kiérdemeljem és állandóan megtartsam.

A midőn a következő cikkekkel ajánlom, u. m.: bel- és külföldi ruhaszövetek, mosókelmék, ruha és blous-selymek, bélés és mindennemű szabókellékek, **ruhadíszek**, különböző kivitelben, velencei és ezernacsipke, aplicatió, valódi svájci himzés, pamut és ezerna, selyem, női, férfi- és gyermekharisnyák, nap- és esőernyők. **A legjobb gyártmányú férfi ing,** gallér, kézelő, nyakkendők, ugy vászon, batiszt és selyem zsebkendők. **Függöny,** ágyterítő és valódi angol (Plaid) uti-, vagy kocsitakarók. **Vászon-** és fehéreneműek, ugy női fehéreneműek a legszebb kivitelben.

Külön gyászruha osztály teljes kellekekkel.

Vidékre mintákat kívánatra azonnal bérmentve küldök.

Becsés rendelményét és szives látogatását kérve vagyok

51.

Kiváló tisztelettel:

Elek József.

Uj kávé és tea-üzlet!

Uj kávé és tea-üzlet!

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy Fő-utca Bethlen-ház Kiss Dávid tőzsdéje mellett

fiúmei és trieszti kávé- és tea behozatali üzletet

nyitottam és az alábbi árain tanúsága szerint, bármely külföldi áruházzal versenyképes vagyok.

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

Árjegyzék:

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

	korona
1 kilo Soerabaja aromaticus	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Cuba valódi válogatott nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—
1 kilo Nyugot-indiai	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	15.—

1 kilo New Cuba	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	13.50
1 kilo Gyöngy Ceylon, ritka szép	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Gyöngy, nagyszerű	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—

	korona
1 kilo Java Modjokerto, rostálva	4.40
1 kilo Java Menado	3.—
Fekete kávének:	
1 kilo Mocca Brabatos	4.40
1 kilo Mocca Hodeide	4.—

A kávék ugy az 1 kilós, mint a 4 $\frac{1}{4}$ kilós postacsomagok zsákokban és ólomzárral vannak ellátva.

Kávéküldeményekhez $\frac{1}{4}$ kiló legzamatosabb császárkeverék mellékelhető **3 koronáért**, ezenkívül ajánlom idei termésű legjobb **Chinai, orosz, Ceylon, Java és India teáimat.**

Kiváló tisztelettel

Diósy Mihály.

Budapest, 1902. február hó,
Deák-tér 1.

Van szerencsénk a tisztelt közönséget értesíteni, hogy a nagyváradai fiók telepünk

vászon, fehérenemű és szőnyeg-raktárát

a mai napon sok évi hű munkatársunk és üzletvezetőnk **Strohmayer Pál** urnak átadtuk, ki ezen üzletet

Strohmayer Pál

cég alatt saját számlájára tovább fogja vezetni.

Midőn az eddig irányunkban tanusított bizalomért és jóindulatért hálás köszönetünket nyilvánítjuk, kérjük azzal utódunkat is megtisztelni és ajánljuk magunkat a jövőre is nagybecsű bizalmába.

Kiváló tisztelettel

Kunz József és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, m. kir. szab. nagykereskedők és fehérenemű gyárosok.

48

Nagyvárad, 1902. február hó.

Vonatkozással ezen körlevélre, van szerencsém a tisztelt címet értesíteni, hogy a **Kunz József és Társa cég itteni fiók-telepének**

vászon, fehérenemű és szőnyeg-raktárát

a mai napon átvettem s azt minden igénynek megfelelően berendezve

Strohmayer Pál

törvényszékieleg bejegyzett saját cégem alatt tovább fogom vezetni.

Minden törekvésemmel azon leszek, hogy elődeim példáját követve nagybecsű bizalmát kiérdemeljem és azt magamnak állandóan biztosítsam.

Kegyes pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Strohmayer Pál.

Nagyvárad, Szt. László-tér 1. szám.

(Üzlet bejárat a kishidőnél, a Gazdasági-bank kapu bejárata mellett.)

A Nagyváradi Gazdasági és Iparbank 1901. évi ZÁRSZÁMADÁSA.

VAGYON

Mérleg-számla.

TEHER

	korona		fill.			korona		fill.	
Pénzlári készlet			107935	78	Részvénytőke			300000	—
Ércpénzek			202	—	Tartalékalap*			200000	—
Ingatlanok			130400	—	Külön tartalékalap			20000	—
Váltótárca *) 5603 drb			3014800	99	Ingatl. értékcsökkenési tart. alapja**			8000	—
Jelzálog kölcsönök			695783	36	Nyugdíjalap***			41000	—
Előleg kölcsönök értékpapírokra .	64277	—			Széchenyi Jenő jótékonyági alap			500	—
Zálogházi kölcsönök	276445	29	340722	29	Betétek és tőkésített kamatai . .			3818962	14
Adósok folyó számlán					Visszleszámítolás			1000341	95
Értékpapírokkal vagy jelzálogi biz-					Fel nem vett osztalékok			328	—
tosítékokkal fedezve			709632	56	1902. évet illető előre beszédett				
Értékpapírok, azok függő kamatai			484057	—	kamatok			33956	80
és szelvények			14816	90	Hátralékos tőke-kamatadós illetek			7435	13
Különféle adósok			5000	—	Különféle hitelezők			1646	85
Összes felszerelések leírás után .					Nyereség áthozat mult évről . .	2160	88		
					Ezidei tiszta nyereség	69019	13	71180	01
			5503350	88					
								5503350	88

*) Ebből 775.703 kor. jelzálogilag biztosítva.

* Ezidei javadalmazással 215,000 korona.
** > > > 10,000 >
*** > > > 47,000 >

TARTOZIK

Nyereség- és veszteség-számla.

KÖVETEL

Kamatok :	korona		fill.			korona		fill.	
Betétek és visszleszámítolás után			205274	59	Nyereség áthozat mult évről . .			2160	88
Tiszti fizetések, irodabér napbiztosi					Kamatok:				
díjak, könyv és nyomtatványok,			37054	18	Leszámított váltók, folyó számlák,			328544	72
perköltségek és kezelési költségek					jelzálogelőleg és zálogkölcsönök				
Zálogházi és váltóüzleti költségek			6819	86	után			13824	90
u. m.: tiszti fizetések, irodabérek,			31381	22	Értékpapírok utáni kamat (adó-				
könyv és nyomtatványok			6146	34	mentes)			10213	38
Tőkekamat adó és egyéb adók . .					Ingatlanok utáni jövedelem (már			571	41
Összes leírások					megadóztatva)			1649	55
Nyereség áthozat mult évről . .	2160	88	71180	01	Leirt követelésekből befolyt . . .			136	—
Ez idei tiszta nyereség	69019	13			Értékpapírok árfolyam különbözete			755	36
					Részvényátírási díjak				
			357856	20	Jutalékok				
								357856	20

Ternyei Antal,
vezérigazgató.

Nagyvárad, 1901. évi december 31-én.

Bogdán Jenő,
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Deutch K. I.,
Kunz Gusztáv.Beöthy László,
elnök.Rádl Ödön,
Sipos Orbán.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk jelenteni, hogy törvénytábla kötelességünknek megfelelően, a lefolyt évben beható vizsgálat alá vettük úgy a pénztárt, mint a váltótárca, jelzálog-, előleg- és zálog-kölcsönök, folyószámla fedezeteket, betéteket, a váltó-üzlet és az intézet üzleti körének minden ágazatát és mindannyiszor az ügyvezetést és könyvelést, valamint az év végével felvett leltárt kifogástalan rendben találtuk.

Az év végével lezárt zárszámadásokat hasonlóképen tüzetes vizs-

gálat alá vettük és azoknak minden egyes tételét az illető fő- és segéd-könyvekkel egybehangzóan találtuk. Ennélfogva csatlakozunk az igazgatóságnak a 71.180 korona 01 fillért tevő nyereségy felosztására vonatkozó javaslatához és azt a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. Végül kérjük, hogy úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Nagyvárad, 1902. január 30.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Géczy Lajos,
Mezey Mihály.Cziffra Gerő,
elnök.Rimler Károly,
Ullmann Félix.

Uj varrógép üzlet.

22 év óta a varrógépek minden ágazatát alaposan kiismerve az elsőrendű SINGER varrógépekből, mint a melyeket legkitűnőbbeknek találom, egy a mai kor igényeinek megfelelő

varrógép üzletet

nyitottam a Zöldfa-utca 15. sz. alatt. Midőn ezt a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozom, egyuttal bátor vagyok szives érdeklődésüket felhívni a következőkre.

Raktáron tartok hazai gyártmányu legkitűnőbb *Adria varrógépeket*, továbbá különféle valódi *Singer* kis és nagy karikahajtó, *Singer, Vibrating, Schulte, Teuton* és iparosok részére a legújabb és legczélyszerűbb *MINERVA* gépeket (mert ezek a leggyorsabbak.)

Gép és kerékpárrészek, valamint javítás nálam a legolcsóbb árban eszközöltek.

A legjobb minőségű elsőrendű SINGER varrógép ára 80 koronától feljebb, havi és heti részletfizetésre is szolgálom gépeimet.

A t. vevőközönséget biztosítom a legpontosabb kiszolgálásról, valamint varrás és himzésbeni díjmentes oktatásról.

A n. é. közönség b. támogatását kérve, vagyok mély tisztelettel

Rottenburg Sámuel,

Zöldfa-utca 15. szám.

47

GRÜNFELD IGNACZ

„Magyar gázizzófény” részvénytársaság

Képviselőse: Nagyvárad, Kert-utca 81.

Telephon 318. sz.

„AUER“-fény.

Elvállal: csillároknak adott rajz szerinti készítését és szállítását felelősség mellett, magánlakások és termek számára a legmodernebb kivitelben.

Mindennemű gázfelszereléseket a legdiszesebb előállítással.

Gázizzó testeknek (harisnyák) dobozokban ugy helyben, mint vidékre szállítását.

Petroleum-lámpáknak valódi AUER-szeszégőkre való átalakítását a legújabb és javított minőségre és végre: mindennemű **utcai ugy gáz-, mint szeszlámpák elkészítését és szállítását.**

Miután ezen újabb szesz »Auer«-égőkért ugy a világítás, mint azok felülmulhatatlan fényéért csak az esetben állhatok jót, ha ezekhez a

denaturált szesz

nálam szereztetik be, ajánlom a két-szer finomított 96%-os szeszemet a t. érdekelt közönség szives figyelmébe; 5 liter vételnél árkedvezmény!

28.

Teljes tisztelettel

Grünfeld Ignác.

A

„Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

folyó év elején nyitotta meg

7-ik évtársulatát,

melybe részt venni óhajtok **folyó évi április 1-ig mulasztási illeték nélkül vétetnek fel.**

A cycus 3 évi időtartamra szól. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket. Egy üzletrészre hetenként 20 fillér fizetendő. A fizetések

Kedden délután 3—5-ig.

Szombaton délután 3—5-ig.

teljesíthetők.

Tagjainak adott kölcsönök után tisztán 6%-os kamatot szed.

A felszámolt évtársulat tagjai minden 20 filléres üzletrész után 2 kor. 60 fill. osztalékot kaptak.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2600 sz. tagja van, 50000 üzletrészszel.

Jelentkezők mindennap felvétetnek a szövetkezet helyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. szám)

STERN VILMOS modern kölcsönkönyvtára.

Több ezer kötetből álló magyar, német, francia és angol művekből.

Figyelmes kiszolgálás

Olcsó előfizetési díjak, tetszés szerinti időre, ugy helyben, mint vidéken.

Nagyvárad, Nagypiac-tér,

Óváry-ház (butorüzetben.) 39

Eladó ház

Damjanics-utczán, nagy telek és gyümölcsös kerttel forgalmas helyen.

Megkeresések **Bereczky Lajoshoz** rendőrség czimzendők.

50

Azonnal kiadó

5 szobás lakás

Sal Ferencz-utca 5. sz. házban.

46.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

1780—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhírré teszi, hogy Klein M. és fia Kossuth-utcai zálogüzletében a *folyó év február hó 19. és 20-ik napjának reggeli 8 órá-tól* kezdődőleg a nyilvános árverés meg fog tartatni, mely alkalommal a meg nem hosszabbított és ki nem váltott összesen 894 drb. zálogtárgy el fog adatni.

Az érdekelt elzálogosítók ezen árverésről oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az árveres alá kerülő összes zálogtárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján és a zálogüzlet ajtaján kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1902. február hó 8.

Fassie,

r. alkaptány.

55

A ki szépet akar látni, a ki jót és finomat akar enni,

de almát!!

az fáradjon a Német-utczába

Ländler-féle házba,

ott találhat legszebbet, legjobbat és legolcsóbbat. 49

Női ruha szövetekből
dus választék.

Szenzációs ujtás!

Vászon és fehérneműek-
ből nagy raktár.

Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas művészi-
sziesen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik.

Csupán diszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy műintézete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtázza lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékűt egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosít.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazár (színház) épület.

Női Blousokból dus
választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat
mérték után is készítünk.